

Medische Nieuwsbrief nr. 7 Mei 2008

Voor u ligt een nieuwe 'Medische Nieuwsbrief'. Deze Nieuwsbrief bundelt relevante actualiteit - nieuwe wetgeving, beleidsmaatregelen, publicaties e.d. - m.b.t. het recht op gezondheidszorg voor mensen zonder wettig verblijf of met een precair verblijf. Deze Nieuwsbrief wordt ad hoc uitgegeven. Wij hopen dat deze info een hulp kan zijn voor uw dienstverlening.

De Medische Nieuwsbrief is een gemeenschappelijk initiatief van Medimmigrant regio Brussel, het Oriëntatiepunt Gezondheidszorg Oost-Vlaanderen, en het Ondersteuningspunt Medische Zorg van het Antwerps Minderhedencentrum De Acht.

Inhoud

1. Nieuws uit de sector	1
(Toegang tot) gezondheidszorg	1
De sociale rechten van zieken met een precair of zonder wettig verblijf	2
2. Wetgeving en rechtspraak	3
3. Beleidsvoorstellen en -ontwikkelingen	3
4. Nieuws uit Medimmigrant	4
5. Publicaties	4
6. Varia	4
7. Meer info	5

1. Nieuws uit de sector

(Toegang tot) gezondheidszorg

Nieuw overzicht gezondheidszorg en verblijfsstatuten

Naar aanleiding van het gewijzigde vreemdelingenrecht werd een nieuw overzicht gezondheidszorg en verblijfsstatuten gepubliceerd (oktober 2007). Dit document geeft per verblijfsstatuut informatie over de regeling van de medische kosten, het recht op ziekenfonds aansluiting en sociale hulpverlening. De regeling van de medische kosten wordt verder toegelicht in een begeleidende tekst bij het schema.

De publicatie is reeds uitverkocht, maar zal weldra herdrukt worden. De meest actuele versie van het schema en de begeleidende tekst zijn steeds terug te vinden op onze websites.

- Welke vreemdeling heeft recht op welke medische (en sociale) steun? Een [overzicht](#) per verblijfsstatuut
- De (meest voorkomende) regeling voor de betaling van de medische kosten per verblijfsstatuut - Een [samenvatting](#) van het overzicht - versie op 1 pagina
- De diverse regelingen voor de betaling van de medische kosten bij niet-EU burgers - Een [informatieve tekst](#)

Recht op ziekenfonds aansluiting voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen

Door een wijziging in de ziekteverzekeringswet krijgen bepaalde niet-begeleide minderjarige vreemdelingen recht op ziekteverzekering. De nodige uitvoeringsbesluiten zullen voor 14 mei 2008 gepubliceerd worden. Een retro-actieve aansluiting is mogelijk vanaf 1 januari 2008.

Niet-begeleide minderjarige vreemdelingen kunnen zich bijgevolg als titularis aansluiten bij een ziekenfonds, indien ze:

- Tijdens minstens drie opeenvolgende maanden op regelmatige wijze lager of secundair onderwijs volgden in een door de Belgische overheid erkende instelling;
- of (in het geval van niet- schoolplichtigen) aangemeld zijn bijeen door de Belgische overheid erkende instelling voor gezinsondersteuning (nl. Kind & Gezin of ONE);
- of vrijgesteld zijn van leerplicht door een bevoegde gewestelijke dienst.

Deze minderjarigen hoeven geen bijdrage te betalen. Niet-begeleide minderjarige vreemdelingen die reeds op een andere basis recht hebben op een (Belgische of buitenlandse) ziekteverzekering, vallen buiten deze regeling. Helaas is het op dit ogenblik nog even wachten op een omzendbrief voor de ziekenfondsen die de concrete bewijsmodaliteiten regelt waaraan de minderjarigen moeten voldoen. Meer uitleg vindt u in het [infodocument](#) op de website van Medimmigrant.

De sociale rechten van zieken met een precair of zonder wettig verblijf

Het recht op financiële of materiële steun aan vreemdelingen die in een situatie van medische overmacht verkeren

Artikel 9ter van de Vreemdelingenwet geeft vreemdelingen de mogelijkheid om een aanvraag tot verblijf van meer dan drie maanden in te dienen omwille van medische redenen. Minister Dupont licht, in de omzendbrief van 20 februari 2008, de procedure medische regularisatie verder toe, en de gevolgen ervan voor het recht op maatschappelijke dienstverlening.

A/ Vreemdelingen zonder aanvraag artikel 9ter, of een aanvraag 9ter die (nog) niet ontvankelijk werd verklaard

Voor medische verblijfsaanvragen die (nog) **niet ontvankelijk** verklaard werden, ligt het zeer complex:

- Vreemdelingen die eerder asiel aanvroegen en in een asielcentrum verblijven, behouden het recht op verdere materiële opvang indien zij ten laatste de dag voor ze de opvangstructuur moeten verlaten (wegens uitgeprocedeerd) een artikel 9ter indienen. Deze regeling geldt totdat er een beslissing is inzake de ontvankelijkheid van de aanvraag 9ter. Wanneer deze aanvraag onontvankelijk is, moet de betrokkene het opvangcentrum binnen de 5 dagen verlaten.
- Vreemdelingen die onwettig in België verblijven en die eerder geen asiel aanvroegen, hebben enkel recht op 'dringende medische hulp'. Wanneer zij in de onmogelijkheid verkeren om terug te keren naar hun land, kunnen zij, bijvoorbeeld op basis van medische overmacht, OCMW-steun vragen. De meeste OCMW-s weigeren echter deze steun, maar de rechtspraak erkent deze medische overmacht wel.
- Hetzelfde geldt voor medische regularisatie-aanvragers op basis van het oude artikel 9 lid 3 Vw of voor zij die nooit een vraag tot regularisatie indienden maar wel in deze situatie van medische overmacht verkeren.

B/ Vreemdelingen met een ontvankelijke aanvraag artikel 9ter

- Vreemdelingen wiens aanvraag **ontvankelijk** verklaard wordt, na een identiteits- en woonstcontrole, krijgen een attest van immatriculatie (oranje kaart). Zij kunnen tijdens het verdere onderzoek van hun dossier aanspraak maken op maatschappelijke dienstverlening (financiële steun) van het OCMW.
- Dit recht gaat in vanaf de kennisgeving van de beslissing van ontvankelijkheid. Het OCMW van de gewoonlijke verblijfplaats is hiervoor bevoegd en wordt hiervoor terugbetaald door de POD Maatschappelijke Integratie.
- De asielzoeker die in een opvangcentrum verblijft, en wiens medische verblijfsaanvraag ontvankelijk verklaard wordt, kan zelf beslissen of hij al dan niet in de materiële opvang blijft. Indien hij in de opvangstructuur blijft, behoudt hij zijn recht op materiële hulp. Verlaat hij de opvangstructuur, dan heeft hij recht op financiële steun van het OCMW.

C/ Vreemdelingen met een aanvraag artikel 9ter die gegrond is

- Vreemdelingen die **geregulariseerd** worden op basis van medische redenen ontvangen een Bewijs van Inschrijving in het Vreemdelingenregister (meestal) aanvankelijk van bepaalde duur, wat hen recht geeft op tewerkstelling of maatschappelijke dienstverlening van het OCMW indien behoeftig.

Meer info:

- [Omszendbrief van 20/02/2008 betreffende de verblijfsregularisatie om medische redenen en de invloed daarvan op het recht op maatschappelijke dienstverlening \(B.S. 14/03/2008\)](#)
- [Instructies van 23/01/2008 van Fedasil betreffende het einde van de materiële hulp en de praktische modaliteiten om het vertrek uit een opvangstructuur te organiseren \(vervangen de instructies van 9/11/2007\)](#)

Gevestigde vreemdeling heeft recht op tegemoetkomingen aan personen met een handicap

Onder andere Belgen, EU-onderdanen en erkende vluchtelingen hebben recht op federale tegemoetkomingen aan personen met een handicap. Uit het [arrest van het Grondwettelijk Hof van 12 december 2007](#) volgt dat voortaan ook gevestigde vreemdelingen, die met een 'identiteitskaart voor vreemdelingen' ingeschreven zijn in het bevolkingsregister van de gemeente, voldoen aan de statuutsvoorwaarden om een tegemoetkoming te krijgen.

Meer info: [website Vreemdelingenrecht VMC](#)

2. Wetgeving en rechtspraak

Nieuwe omzendbrief RIZIV 'bewijsmodaliteiten ingeschrevene in het Rijksregister' (OB 27/11/2007)

Personen ingeschreven in het Rijksregister hebben het recht zich aan te sluiten bij een mutualiteit op voorwaarde dat ze én van rechtswege toegelaten of gemachtigd zijn tot een verblijf van meer dan drie maanden én geen rechten meer kunnen putten uit een andere Belgische of buitenlandse ziektekostenregeling. N.a.v. de vernieuwde asielprocedure heeft het RIZIV de bewijsmodaliteiten van een 'inschrijving in het Rijksregister' per omzendbrief toegelicht:

- **Oude asielzoekers** (asielaanvraag ontvankelijk verklaard voor 1 juni 2007) leggen hun bijlage 25/26 + attest van immatriculatie voor als bewijs van inschrijving. Wanneer geen AI meer kan worden voorgelegd (wegens beroep RVV), beoordeelt het ziekenfonds de inschrijving via een uittreksel uit het wachtregister (code 206, kan bekomen worden via de gemeente).
- **Nieuwe asielzoekers** (asielaanvraag na 1 juni 2007 of aanvraag niet ontvankelijk verklaard op die dag) kunnen, zolang hun aanvraag hangend is, in de materiële opvang terecht voor medische hulp. Zij kunnen geen ziekteverzekering bekomen in de hoedanigheid van 'ingeschrevene in het Rijksregister'.
- Nieuw in de OB: een **bijlage 15** (voorlopig document in afwachting van inschrijving) komt in vele gevallen ook in aanmerking als bewijs van 'inschrijving in het Rijksregister'. Zo kunnen erkende vluchtelingen, slachtoffers mensenhandel, aanvragers 9bis/9ter ... die wachten op hun inschrijving in het vreemdelingenregister, zich toch al in orde maken met hun ziekteverzekering.

Bron: [Omszendbrief RIZIV 27/11/2007](#)

OCMW-steun kan ook retro-actief toegekend worden (Cass, 17/12/2007)

Het Hof van Cassatie heeft een beslissing vernietigd van het Arbeidshof van Luik betreffende het retro-actief toekennen van sociale steun. Het Hof Van Cassatie oordeelt dat een OCMW veroordeeld kan worden om retro-actief steun te verlenen, niet enkel vanaf de veroordeling door de rechtbank, maar ook voor de periode die intussen verstreken is sedert de oorspronkelijke steunaanvraag.

Het arrest van het Hof Van Cassatie is terug te vinden op de [Foyer-site](#).

Een medisch attest dat geen bewijs vormt van 'medische onverwijderbaarheid', maar zich (om medische redenen) uitspreekt tegen een verblijf in een collectieve opvangstructuur, vormt de basis voor sociale bijstand van het OCMW

De Arbeidsrechtbank van Brussel veroordeelt het OCMW tot het betalen van steun aan een Poolse moeder die illegaal op het grondgebied verblijft met haar gehandicapt kind. Het OCMW weigerde de steunaanvraag op basis van 'medische onverwijderbaarheid' (de niet-behandelbaarheid van de handicap in het thuisland was niet bewezen), maar stelde (in toepassing van art. 57§2.2° OCMW -wet) een materiële opvang voor. De moeder weigerde deze opvang, op basis van een medisch attest dat vaststelde dat een verblijf in een collectief opvangcentrum voor haar gehandicapte kind (zwaar prematuur geboren) niet aangewezen was. De Arbeidsrechtbank aanvaardde deze weigering en besloot dat 'het feit dat niet in adequate opvang kan worden voorzien, het OCMW niet ontslaat van haar taak van sociale bijstand'.

Meer info en het vonnis (Arb. Rb. Brussel, 15-04-2008) is terug te vinden op de [Foyer-site](#).

3. Beleidsvoorstellen en -ontwikkelingen

Start veralgemeende uitreiking elektronische vreemdelingenkaarten

De Ministerraad van 1 februari 2008 heeft beslist om de elektronische kaarten voor vreemdelingen over een periode van twee jaar in alle Belgische gemeenten uit te reiken. In Ukkel, Tubize, Antwerpen en Kelmis is men reeds gestart met dit pilootproject. De andere steden en gemeenten zullen later volgen.

Op de [website van de Dienst Vreemdelingenzaken](#) vindt u een overzicht van veelgestelde vragen, alle kaartmodellen en brochures over de controle op de elektronische vreemdelingenkaarten.

Bron: VMC

4. Nieuws uit Medimmigrant

Op de website van Medimmigrant vindt u nieuwe informatie over:

- De [medische zorgen als dus de opvangwet](#)
- [Modelbrief voor een aanvraag artikel 9ter Vw](#) (het bekomen van een machtiging tot verblijf omwille van medische redenen)
- [Modelbrief voor een beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen](#) tegen een negatieve beslissing in een aanvraag 9ter Vw
- Een actualisatie van het schema met rechtspraak over '[toegang tot gezondheidszorg voor mensen zonder wettig verblijf of met een precair verblijf](#)' - '[het bekomen of behouden van een verblijf omwille van medische redenen](#)' - '[OCMW-steun voor ernstige zieken](#)'. Bij het laatste schema kan je doorklikken zodat de rechtspraak ook te lezen is.
- [Wanneer mensen zonder wettig verblijf beroep kunnen doen op materiële steun van Fedasil of OCMW-steun](#).
- Tips over het [medische attesteren in het kader van een asielaanvraag](#) (let op! Dit is anders dan een [medische attesteren in het kader van een aanvraag tot medische regularisatie](#)).
- De [begeleiding die IOM kan bieden bij de vrijwillige terugkeer en reïntegratie van kwetsbare doelgroepen naar het land van herkomst](#) waaronder personen die nood hebben aan medische verzorging, zwangere vrouwen of oudere mensen.
- [De verzekeraarbaarheid voor niet begeleide minderjarige vreemdelingen](#).
- [Kerkasiel: de territoriale bevoegdheidsregeling inzake 'dringende medische hulp'](#)
- Het [jaarverslag 2007](#)
- Verder vindt u ook alle [nieuwe regelgeving](#) inzake de medische aspecten van verblijf, opvang en toegang tot gezondheidszorg van onze doelgroep onder de rubriek 'wetgeving'.

5. Publicaties

Een gids over de psycho-medico-sociale en administratieve aspecten van mensen met een precair verblijf

In Frankrijk schreef de vzw Comede een [praktische gids](#) over de medische, sociale en psychologische en administratieve aspecten van vreemdelingen met een precair verblijf. Het is een toegankelijk, lijk en actueel document gericht naar zorgverstrekkers en sociale organisaties.

Gids interculturele ouderenzorg

In samenwerking met de Provincie Antwerpen, Prisma en het VMC ontwikkelde De8 een [gids](#) boordevol fiches met theorieën, instrumenten, methodieken en praktijkvoorbeelden om een intercultureel beleid op maat van de eigen organisatie te voeren.

De gids kost €10 en kan besteld worden via info@de8.be of via T 03/270 33 33 of kan gratis gedownload worden. www.diversiteitswijzer.be is de website achter de papieren gids.

Access to Health Care for Undocumented Migrants / L'accès aux soins de santé pour les migrants sans-papiers en Europe

Dit rapport van [PICUM](#) bundelt de praktische moeilijkheden van de toegang tot gezondheidszorg in 11 Europese lidstaten. Raadpleegbaar in [Engels](#) en [Frans](#).

Het document kost €13 en kan besteld worden via administration@picum.org

Het recht op dringende medische hulp voor vreemdelingen zonder wettig verblijf: materieel-rechterlijke en procedurele aspecten, de lege lata en de lege ferenda - Steven Bouckaert

Steven Bouckaert, gerechtelijke stagiair bij de Arbeidsrechtbank van Mechelen en vrijwillig wetenschappelijk medewerker aan de K.U.Leuven, schreef een artikel rond dringende medische hulp voor mensen zonder wettig verblijf. Dit artikel werd recentelijk gepubliceerd in het [Tijdschrift voor Vreemdelingenrecht, nr.1, jaargang 2008](#).

6. Varia

De Brusselse werking van Artsen Zonder Grenzen geeft de fakkel door aan Dokters van de Wereld

Op 1 april laatstleden heeft [Dokters van de Wereld](#) het centrum voor Onthaal, Zorg en Oriëntatie geopend in de Artesiënstraat 46 te 1000 Brussel, en neemt hiermee de Brusselse werking van AZG over.

Medische ondersteuning bij vrijwillige terugkeer

A/ Georganiseerd door IOM

Sinds kort heeft IOM (Internationale Organisatie voor Migratie) meer financiële middelen ter beschikking om medische ondersteuning te bieden aan mensen die vrijwillig willen terugkeren naar hun land van herkomst. Zo kan IOM *voor het vertrek* bijvoorbeeld zoeken naar de gepaste medische hulp, de ziekteverzekering in het land van herkomst in orde brengen, medisch materiaal ter beschikking stellen tijdens de vlucht of liggend vervoer organiseren. *Bij aankomst* kunnen ze indien noodzakelijk een ziekenwagen organiseren, de betrokkene concreet vergezellen naar een medische instelling of tussenpersoon zijn tussen de persoon en de medische instantie die de terugkeerder verder zal begeleiden, ... Voor [meer info](#) of concrete vragen over hoe de terugkeer medisch ondersteund kan worden, kan u terecht bij een [IOM-partner](#) of Anne-Christine Roisin (aroisin@iom.int) van [IOM](#).

B/ Georganiseerd door het CRI-project

Het CRI-project richt zich naar potentiële terugkeerders en heeft als doelstelling om praktische en betrouwbare informatie te verzamelen rond reïntegratiemogelijkheden (gezondheid, veiligheid, transport, onderwijs, tewerkstelling en huisvesting). Hiertoe worden er landenrapporten opgesteld en kunnen via een helpdesk geïndividualiseerde vragen worden gesteld, waarbij men beroep doet op lokale partners voor informatieverzameling.

Eén van de bestaansredenen van het project is de research naar vertrouwelijke informatie. Dit is bvb. het geval voor zieken die zich willen informeren over behandelmogelijkheden in hun land van herkomst. Meer informatie over het project, de producten en de herkomstlanden op: www.cri-project.eu

Refectiemiddag: genitale vrouwenverminking en het vluchtelingenstatuut

ADDE (L'association pour le droit des étrangers) organiseert een reflectiemiddag over het thema: Genitale vrouwenverminking en vluchtelingenstatuut, donderdag 22 mei, van 12 uur tot 13 uur, FOD Justitie, bd. de Waterloo, 115, 1000 Brussel, te betalen 5 € ter plaatse, tel.: 02/ 227 42 42, info@adde.be, www.adde.be

Theaterstuk over armoede en gezondheid

Theaterstuk: Arm en arm in arm: een stuk over armoede, gezondheid en boterhammen met choco, zaterdag 7 juni om 20 uur en zondag 8 juni om 15 uur, georganiseerd door vzw Pigment (Vereniging waar armen het woord nemen), kaarten 5 euro te verkrijgen bij vzw Pigment, 02/217.52.91 (in het Nederlands)

7. Meer info

Medimmigrant

Gaucheretstraat 164, 1030 Brussel - tel. 02/274 14 33 - fax 02/274 14 48

info@medimmigrant.be; www.medimmigrant.be

ma en vr van 10 - 13u en di van 14 tot 18u

Medimmigrant is enkel telefonisch en schriftelijk bereikbaar. Uitzonderlijk is een afspraak op het secretariaat mogelijk.

Dit initiatief is mogelijk met de steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Oriëntatiepunt Gezondheidszorg Oost-Vlaanderen

Meld- en Informatiepunt voor asielzoekers en mensen zonder wettig verblijf

p/a ODiCe vzw, Dok Noord 4 - hal 25, 9000 Gent - tel. 09/267 66 46 - fax 09/267 66 44

info@orientatiepunt.be; www.orientatiepunt.be

Elke werkdag van 13u tot 16u, uitgezonderd op woensdag van 9u30 tot 12u30

Het Oriëntatiepunt Gezondheidszorg Oost-Vlaanderen is enkel telefonisch en schriftelijk bereikbaar. Dit initiatief is het resultaat van een samenwerking tussen het Oost-Vlaams Diversiteitscentrum (ODiCe vzw) en de Provincie Oost-Vlaanderen.

Ondersteuningspunt Medische Zorg

Van Daelstraat 41, 2140 Borgerhout - tel. 03/270 33 36 - fax 03/235 89 78

medischezorg@de8.be; www.medischezorg.be

Het Ondersteuningspunt Medische Zorg is telefonisch en schriftelijk en uitzonderlijk op afspraak bereikbaar en is een initiatief van het Antwerps Minderhedencentrum De Acht.

VLAAMSE
GEMEENS
CHAPSCO
MMISSIE